

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO ZA ROK 2017

I. Dane organizacji pożytku publicznego

Liczba członków Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego na dzień 31.12.2017 r.

Oddział Warszawski	303 członków
Oddział Warmińsko-Mazurski	55 członków
Oddział Kujawsko-Pomorski	66 członków
Oddział Śląski	54 członków
Oddział Krakowski	108 członków
Oddział Gdański	20 członków
Razem	606 członków

W 2017 roku do PTK przyjęto 36 osób, zmarły 1 osoba, skreślono 44 osoby z powodu nieopłacania składek członkowskich.

1. **Nazwa organizacji - Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne**
2. **Adres siedziby i dane kontaktowe - 00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11, lok. 300; nr faksu – 22 8270160; mail – biuro@kryminalistyka.pl; www.kryminalistyka.pl**
3. **Data rejestracji w KRS – 24.04.2002 r.**
4. **Data uzyskania statusu o.p.p. - 27.04.2004 r.**
5. **Numer REGON – 000810466; NIP 526-17-63-900**
6. **Numer KRS - 0000 109 111 /zarejestrowane w Sądzie Rejonowym, dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy/**
7. **Skład organu zarządzającego:**

Zarząd Główny PTK

- 1) prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski – prezes
- 2) dr hab. prof. nadzw. WSB Mieczysław Goc – wiceprezes
- 3) prof. nadzw. dr hab. Jarosław Moszczyński – wiceprezes
- 4) dr Waldemar Suszczewski – skarbnik
- 5) mgr Kamila Nowicka-Kiliś – sekretarz
- 6) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - członek
- 7) prof. dr hab. Janina Zięba-Palus – członek
- 8) dr hab. Marek Leśniak – członek
- 9) dr Małgorzata Maria Żoła – członek

Rada Naukowa PTK

- 1) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski – przewodniczący
- 2) prof. dr hab. Janina Zięba-Palus - wiceprzewodnicząca
- 3) prof. dr hab. Tadeusz Widła - wiceprzewodniczący
- 4) dr Aleksandra Tucholska-Lenart – sekretarz
- 5) prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski - członek

- 6) prof. dr hab. Hubert Kołdecki - członek
- 7) prof. dr hab. Ewa Gruza - członek
- 8) prof. dr hab. Jarosław Warylewski – członek
- 9) prof. dr hab. Bogusław Sygit - członek
- 10) prof. dr hab. Jarosław Moszczyński - członek
- 11) dr hab. Jolanta Wąs-Gubała - członek
- 12) prof. dr hab. Piotr Girdwoyń - członek
- 13) prof. dr hab. Maciej Trzciniński - członek
- 14) dr Andrzej Filewicz - członek
- 15) dr Waldemar Krawczyk – członek

Członkowie konsultanci Rady Naukowej PTK

- 1) mgr Emil Buduj
- 2) dr hab. Monika Całkiewicz prof. ALK
- 3) mgr Eugeniusz Grzechnik
- 4) dr hab. Maria Kała
- 5) prof. dr hab. Jerzy Kasprzak
- 6) prof. dr hab. Anna Koziczak
- 7) mgr Dariusz Laskowski
- 8) prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz
- 9) dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz prof. UMK

Sąd Koleżeński

- 1) dr Jerzy Jakubczak - przewodniczący
- 2) mgr Emil Buduj – wiceprzewodniczący
- 3) dr Zuzanna Brożek-Mucha - sekretarz
- 4) mgr Anna Konduracka
- 5) inż. Marek Miron

8. Skład organu nadzoru:

Komisja Rewizyjna PTK

- 1) mgr Grażyna Pieniążek – przewodnicząca
- 2) mgr Włodzimierz Kędziński - wiceprzewodniczący
- 3) mgr inż. Marta Bykas-Strękowska - sekretarz
- 4) mgr Eugeniusz Grzechnik - członek
- 5) mgr Roman Łuczak - członek

9. Cele statutowe organizacji

1. Towarzystwo prowadzi działalność statutową, realizującą wyłącznie społecznie użyteczne zadania na rzecz ogółu społeczności kryminalistycznej, grup wyodrębnianych ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa, jak również na rzecz członków stowarzyszenia.
2. Celem głównym Towarzystwa jest rozwijanie zainteresowań, organizowanie działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, informacyjnej,

upowszechniającej, wspomagającej, ochronnej, pomocowej oraz innej w sferach przyjętych w statucie zadań pożytku publicznego, podejmowanych na rzecz ogółu społeczności kryminalistycznej, grup wyodrębnianych ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa, jak również na rzecz członków Towarzystwa.

3. W rozumieniu statutu ogół społeczności kryminalistycznej tworzą wszyscy, bez względu na swój status społeczny, zawodowy lub inny, którzy uczestniczą w realizowaniu celów i zadań stojących przed szeroko rozumianą kryminalistyką i dyscyplinami pokrewnymi, a także osoby będące podmiotami wszelkich oddziaływań o charakterze kryminalistycznym.

10. Sposób realizacji celów statutowych organizacji

1. Popularyzowanie najnowszych osiągnięć kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowania wiedzą kryminalistyczną, propagowanie rozwoju i zdobyczy kryminalistyki oraz osiągnięć praktyki kryminalistycznej, których szerokie przekazanie opinii publicznej nie narusza tajemnicy zawodowej ani interesu publicznego.
2. Upowszechnianie zdobyczy kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych, organizowanie sympozjów, zjazdów i konferencji naukowych, odczytów, prelekcji i szkoleń, inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współdziałanie z odpowiednimi placówkami w tym zakresie, rozwijanie współpracy oraz kontaktów naukowych z pokrewnymi środowiskami i instytucjami w kraju i za granicą, prowadzonych w ramach działań na rzecz integracji europejskiej.
3. Podejmowanie działań bezpośrednio związanych, bądź też sprzyjających zapobieganiu i zwalczaniu czynów zabronionych oraz zjawisk kryminogennych.
4. Ustalanie i nadzorowanie norm i standardów wykonywania badań kryminalistycznych, kształtowanie wysokiego naukowego poziomu działalności eksperckiej, zasad etyki, pogłębianie i doskonalenie wiedzy kryminalistycznej, wspieranie podnoszenia kwalifikacji, uzyskiwania stopni naukowych i uprawnień zawodowych.
5. Reprezentowanie, informowanie, promowanie i występowanie w interesie członków społeczności kryminalistycznej lub wyodrębnionych grup przed różnymi podmiotami, organami i instytucjami.

6. Prowadzenie działalności obejmującej między innymi wykonywanie badań specjalistycznych, ekspertyz kryminalistycznych, wydawanie opinii, nadzorowanie i nadawanie uprawnień rzeczoznawcy lub eksperta kryminalistyki.
7. Prowadzenie działań wspomagających rozwój gospodarczy, między innymi poprzez organizowanie różnych form kontaktów przedstawicieli nauki i praktyki kryminalistycznej, wykorzystywanie w działalności gospodarczej osiągnięć kryminalistyki, kierunkowanie i profilowanie badań naukowych popularyzacja działań na rzecz ochrony dóbr kultury, sztuki, w tym praw autorskich, ochrony praw konsumentów, wolności i praw człowieka, praw kobiet; podejmowanie działalności na rzecz zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych.
8. Prowadzenie w różnych formach działalności wspomagającej, pomocowej oraz innych działań na rzecz grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, dyskryminowanych lub odrzucanych środowiskowo czy społecznie, pochodzących ze środowisk kryminogennych, ofiar przestępstw, obywateli stykających się z przestępstwem lub organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, sprawców objętych oddziaływaniami prewencyjnymi i resocjalizacyjnymi.
9. Prowadzenie innych działań lub rodzajów działalności nie mających charakteru działalności gospodarczej, służących realizacji celów i zadań zgodnych z przyjętymi w statucie Towarzystwa sferami zadań pożytku publicznego.

11. Najważniejsze sfery działalności pożytku publicznego

1. Działalność w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego w kraju oraz przeciwdziałania patologiom społecznym.
2. Działalność w sferze nauki, edukacji, oświaty i wychowania.

II. Charakterystyka działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

Opis działalności pożytku publicznego

27.04.2004 r. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne uzyskało status organizacji pożytku publicznego. W 2013 roku PTK postawiło sobie, jako najistotniejsze, następujące zadania statutowe:

1. Popularyzowanie osiągnięć kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych oraz rozwijanie zainteresowania wiedzą kryminalistyczną m.in. poprzez organizowanie konkursów,

sympozjów, zjazdów i konferencji naukowych, odczytów, prelekcji i szkoleń, inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współdziałanie z odpowiednimi placówkami w tym zakresie, a także rozwijanie współpracy oraz kontaktów naukowych z pokrewnymi środowiskami i instytucjami.

2. Ustalanie i nadzorowanie norm i standardów wykonywania badań kryminalistycznych, kształtowanie wysokiego naukowego poziomu działalności eksperckiej, pogłębianie i doskonalenie wiedzy kryminalistycznej, wspieranie podnoszenia kwalifikacji, uzyskiwania stopni naukowych i uprawnień zawodowych.
3. Wykonywanie badań specjalistycznych, ekspertyz kryminalistycznych, wydawanie opinii, nadzorowanie i nadawanie uprawnień rzeczoznawcy lub eksperta kryminalistyki.
4. Reprezentowanie, informowanie i występowanie w interesie członków społeczności kryminalistycznej przed różnymi podmiotami, organizacjami i instytucjami.
5. Podejmowanie innych działań bezpośrednio związanych bądź też sprzyjających zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw i zjawisk kryminogennych oraz służących realizacji innych celów statutowych Towarzystwa.

Ad.1.

W ramach tego zadania statutowego w 2017 r. Zarząd Główny, Rada Naukowa, Oddziały PTK i członkowie Towarzystwa organizowali i uczestniczyli w realizacji następujących przedsięwzięć:

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne było współorganizatorem III Kongresu Nauk Sądowych pn. „Status biegłego w Polsce”

Kongres odbył się w dniu 18 listopada 2017 roku na Uniwersytecie Warszawskim. Z ramienia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego członkami Komitetu Organizacyjnego i Rady Naukowej Kongresu byli: Prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski i dr hab. Mieczysław Goc.

W programie Kongresu znalazły się następujące tematy:

1. Prawne podstawy funkcjonowania biegłych (status biegłych)
2. Odpowiedzialność karna biegłego
3. Odpowiedzialność cywilna biegłego
4. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej biegłych

5. Ustawa o biegłych
6. Przepisy prawne dotyczące biegłych w praktyce
7. Ułatwienie pracy biegłych sądowych
8. Szkolenia biegłych sądowych (e-learning)
9. Struktura opinii sądowo-psychiatrycznych

Na zakończenie obrad uczestnicy Kongresu przyjęli uchwałę o następującej treści:

Uchwała III KNS:

1. Uczestnicy III KNS wskazują na celowość podjęcia działań dla zrzeszania się biegłych i organizacji pozarządowych w federację, co ułatwi prowadzenie rozmów w sprawach dotyczących biegłych i rzeczoznawców.
2. Uczestnicy III KNS popierają idee organizowania co kilka lat kongresów nauk sądowych dla zebrania wniosków i postulatów, w celu przekazania ich Ministerstwu Sprawiedliwości i innym instytucjom, których działalność związana jest opiniowaniem biegłych.
3. Zebrani oczekują, że ewentualna ustawa dotycząca biegłych będzie konsultowana ze środowiskiem stowarzyszeń, federacji, ekspertów, zaś zgłaszane przez nas, w toku dyskusji, postulaty i uwagi zostaną rozważone i uwzględnione.
4. Uczestnicy Kongresu wnoszą, aby wprowadzone zostały pragmatyczne rozwiązania mające na celu usprawnienie współpracy biegłych z organami procesowymi, prowadzące zarazem do obniżenia kosztów funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.
5. Dla zapewnienia właściwego poziomu kompetencji biegłych i rzeczoznawców, istnieje potrzeba stałego ich szkolenia, jak również ustalenie formalnych wymogów dotyczących uprawnień, atestacji, bądź specjalizacji biegłych, a nie wyłącznie podnoszących poziom opiniowania.
6. Wynagrodzenie biegłych musi być dostosowane do wzrastających wymagań w zakresie ich kompetencji, obowiązków i odpowiedzialności oraz odpowiadać płacy w gospodarce z uwzględnieniem kryteriów rynkowych. Za opóźnienia w uzyskaniu wynagrodzenia za opinię, powinny być wypłacane odsetki.
7. Możliwość karania biegłego za nieumyślnie fałszywą opinię (art. 233 § 4a) zagraża ich bezpieczeństwu prawnemu. Przepis ten powinien być usunięty albo zmodyfikowany.

8. Ubezpieczenie biegłych od odpowiedzialności cywilnej wymaga szerszego upowszechnienia w celu, m.in. obniżenia kosztów.

Konferencje, spotkania naukowe i inne przedsięwzięcia kryminalistyczne organizowane przez Oddziały Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego

ODZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI¹

W 2017 r. Oddział Warmińsko-Mazurski PTK zrealizował następujące przedsięwzięcia kryminalistyczne:

1. Wspólnie ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki WPiA UWM zrealizowano w 2017 r. dwa najważniejsze przedsięwzięcia:

Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt.: *Kryminalistyczno - Medyczne Aspekty Procesu Dowodzenia*, Olsztyn, 21 kwietnia 2017 r.

Tematyka:

- Najnowsze tendencje w rozwoju ekspertyz sądowych (biologia molekularna, ślady cyfrowe, badania poligraficzne, badania izotopowe),
- Ocena dowodu naukowego przez prawnika,
- Taktyka obrony w postępowaniu karnym,
- Metodyka prowadzenia śledztw w sprawach o poszczególne rodzaje przestępstw;
- Osiągnięcia tanatologii sądowej w dowodzeniu przestępstw;
- Wartość badań sądowo – lekarskich w procesie dowodzenia;
- Niespecyficzne metody badań sądowo - medycznych;
- Badania toksykologiczne i biochemiczne;
- Badania sądowo – psychiatryczne i psychologiczne w procesie ustalania niepoczytalności sprawcy;
- Monitoring wizyjny w aspekcie prawnokryminalistycznym;
- Prewencja kryminalistyczna.

---

¹ Opracowano według informacji sporządzonej przez p. prof. nzw. dr hab. Jarosława Moszczyńskiego, prezesa Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

V Edycja Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki, 17 czerwca 2017.

W konkursie wzięło udział 217 studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Pierwszy etap polegał na rozwiązaniu testu składającego się z 40 pytań zamkniętych. Do drugiego etapu zakwalifikowało się 16 osób, spośród których - na podstawie testu składającego się z 10 pytań otwartych, wyłoniono zwycięzców:

I miejsce – Marcin Popielarz,

II miejsce – Radosław Surmacz,

III miejsce – Paulina Lisowska,

Wyróżnienia - Żaneta Surawska i Katarzyna Szymańska.

2. 11 kwietnia 2017 r. - wykład otwarty pt. *Namowa lub pomoc w samobójstwie*, dr Andrzej Gawliński,
3. 19 października 2017 r. - wykład otwarty pt. *Odzyskiwanie danych z uszkodzonych dysków twardych w praktyce śledczej: mity i fakty*, dr Ilia Solodov,
4. 30 listopada 2017 r. - wykład otwarty pt. *Zadania oraz specyfika pracy CBŚP*, mł. insp. Paweł Zanewiat,
5. Pracownicy Katedry Kryminalistyki i Medycyny Sądowej, reprezentujący także PTK, uczestniczyli czynnie w wielu konferencjach naukowych.

ODDZIAŁ KRAKOWSKI²

W 2017 r. Oddział Krakowski PTK zrealizował następujące przedsięwzięcia kryminalistyczne:

1. Zebrania Krakowskiego Oddziału PTK:
  - a) w dniu 9 czerwca 2017 r. w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie odbyło się zebranie Krakowskiego Oddziału PTK. W ramach zebrania został przedstawiony referat: „Chemia w badaniu autentyczności dzieł sztuki” – prelegent dr Barbara Łydźba-Kopczyńska (Uniwersytet Wrocławski) (30 osób obecnych);
  - b) w dniu 15 listopada 2017 r. w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie odbyło się zebranie Krakowskiego Oddziału PTK. W ramach zebrania został przedstawiony referat: „Niezwyczajne obrażenia na czaszkach z grobu neolitycznego w Koszycach”

---

² Opracowano według informacji sporządzonej przez p. prof. dr hab. Janinę Ziębę-Palus, prezesa Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

oraz „Jakiej trucizny użyto w „Imieniu róży”? – prelegent prof. dr hab. Tomasz Konopka (ZMS CM UJ w Krakowie) (35 osób obecnych).

2. Udział członków Oddziału w konferencjach i seminariach:

a) III Konferencja „Ślady kryminalistyczne i ich znaczenie w postępowaniu przygotowawczym”, Kraków 20.10.2017, podczas której wygłoszono następujące referaty:

- *Dowód z opinii badania mikrośladów* – J. Zięba-Palus,
- *Identyfikacja pojazdu na podstawie badań śladów lakierowych ujawnionych na miejscu zdarzenia* - J. Zięba-Palus, R. Kowalski,
- *Wkład wyników badań pozostałości po wystrzale z broni palnej do rekonstrukcji przebiegu zdarzenia* - Zuzanna Brożek-Mucha,
- *Ustalenie możliwości kontaktu osób ze sobą oraz ich obecności na miejscu zdarzenia na podstawie badań fragmentów pojedynczych włókien* – J. Wąs-Gubała,
- *Nowoczesne metody badania dokumentów drukowanych* - Beata Maria Trzcńska.

b) Międzynarodowa Konferencja z okazji 60-lecia powstania Laboratorium Kryminalistycznego KWP w Krakowie „Kryminalistyka – Nauka, Nowoczesne Technologie”, 20 – 22 września 2017 r., podczas której wygłoszono następujące referaty:

- *Kryminalistyczne badania nowoczesnych materiałów* - Z. Brożek-Mucha,
- *Opracowanie i akredytacja metody badań identyfikacyjno-porównawczych fragmentów pojedynczych włókien w IES* - J. Wąs-Gubała.

c) Krakowskie Sympozjum Mikroskopii, 12 czerwca 2017, podczas którego wygłoszono referat:

1. *Mikroskopia elektronowa i spektrometria rentgenowska w naukach sądowych* - Z. Brożek-Mucha.

3. Popularyzacja kryminalistyki

a) Artykuły popularno-naukowe:

Brożek-Mucha Z. (2017). *Mikroskopia elektronowa w naukach sądowych*. Newsletter Polskiego Towarzystwa Mikroskopii, grudzień 2017, str. 7.

- b) Uniwersytet Dziecięcy UEK – warsztaty „Ślady kryminalistyczne – zabawy młodych detektywów”, kwiecień, listopad, grudzień 2017 r. (J. Wąs-Gubała) (około 50 uczestników).

ODDZIAŁ GDAŃSKI³

W 2017 r., podobnie jak w latach poprzednich, Oddział Gdański aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych odbywających się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Przede wszystkim wspierał działalność Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki „*Modus Operandi*”.

W ramach działalności Oddziału Gdańskiego PTK oraz Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki „*Modus Operandi*” w kalendarz wydarzeń kryminalistycznych wpisały się :

1. 16 i 17 stycznia 2017 r. odbyły się zajęcia na strzelnicy dla członków koła pod okiem pracownika Zakładu Kryminalistyki.
2. 21 stycznia 2017 r. w Auli WPiA UG odbyło się spotkanie naukowe, którego tematyka dotyczyła ustalenia *Modus Operandi* Pawła Puchlina zabójcy zwanego Skorpionem. W spotkaniu wzięli udział dr Jerzy Wnorowski i dr Adrian Wrocławski.
3. 22 lutego 2017 r. w Auli WPiA UG odbyło się spotkanie otwarte, którego tematyką były aspekty prawne kryminologiczne i kryminalistyczne namowy oraz pomocy w samobójstwie. Wykład poprowadził dr Andrzej Gawliński, autor publikacji naukowej, laureat nagrody PTK im. T. Hanauska w kategorii rozprawa doktorska, traktującej o tej problematyce.
4. 13 marca 2017 r. w Auli WPiA UG odbyło się spotkanie naukowe otwarte pt. *Międzynarodowy terroryzm samobójczy - casus Państwa ISIS*. Wykład został przygotowany i poprowadzony przez dr. hab. inż. Józefa Zawadzkiego, prof. nadzw. WSB, Kierownika Katedry Nauk o Bezpieczeństwie.
5. 20-21 marca 2017 r. członkowie SKNK *Modus Operandu* uczestniczyli w Targach Akademia WPiA UG, w ramach których odbyły się warsztaty z daktyloskopii, osmologii, traseologii oraz gra miejska i zajęcia na strzelnicy.

---

³ Opracowano na podstawie informacji dr Małgorzaty M. Żoły, wiceprezesa Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

6. 4 i 6 kwietnia 2017 r. odbyły się zajęcia w Muzeum Kryminalistyki przeznaczone dla członków SKNK Modus Operandi.
7. 22 kwietnia 2017 r. w Auli WPiA UG odbyło się drugie spotkanie naukowe, którego tematyką dotyczyła ustalenia Modus Operandi Pawła Puchlina zabójcy zwanego Skorpionem. W spotkaniu wzięli udział adw. Adrian Wrocławski.
8. 5 i 6 maja 2017 r. odbyły się spotkanie naukowe, których tematyką było profilowanie sprawców przestępstw.
9. 11 maja 2017 r. odbyło się spotkanie z technikiem kryminalistyki z Żandarmerii Wojskowej. Wykład połączony z warsztatami poprowadził mł. chor. Marcin Dobrzyński.
10. 10-12 maja 2017 r. reprezentanci SKNK Modus Operandi wzięli udział w VII Zjeździe Kół Naukowych zorganizowanym pod hasłem: *Współczesne problemy nauk penalnych z perspektywy młodych naukowców*.
11. 19 maja 2017 r. odbyło się spotkanie naukowe pt. *Ogłędziny miejsc zbrodni Skorpiona po latach, czyli doniosłość czynności niepowtarzalnych w postępowaniu karnym*, połączone z prezentacją i wystawą zdjęć stworzonych również przez adw. Adriana Wrocławskiego oraz Sarę Tochman i Elżbietę Sławek- Kozak. Gościem specjalnym był kapt. Stanisław Ćwiek, członek grupy operacyjno-śledczej o kryptonimie "Skorpion", który jako pierwszy przesłuchiwał Pawła Tuchlina po przewiezieniu go na komisariat w Starej Kiszewie.
12. 22 i 28 maja 2017 r. odbyły się kolejne spotkanie naukowe, których tematyką było profilowanie nieznanymi sprawców przestępstw.
13. 9 listopada 2017 r. w Auli WPiA UG odbyło się spotkanie otwarte „Praca po kryminologii”, które poprowadził dr hab. Prof. UG Wojciech Zalewski i Wojciech Gol.
14. 30 listopada 2017 r. w Auli WPiA UG miał miejsce wykład, podczas którego red. Przemysław Semczuk - autor książki pt. *Kryptonim Frankenstein* - opowiedział o życiu prywatnym oraz karierze przestępczej polskiego seryjnego zabójcy - Joachima Knychały.
15. 12 grudnia 2017 r. odbyły się warsztaty zamknięte, podczas których została przeprowadzona analiza wywiadu z Leszkiem Pękalskim.
16. 17 grudnia 2017 r. SKNK Modus Operandi ogłosiło konkurs na stworzenie profilu sprawcy zbrodni oraz hasła promującego Konferencję pt. „Praca po Kryminologii”.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI⁴

W 2017 r. Oddział Warszawski aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i zrealizował następujące działania:

1. Słuchaczom Studiów Podyplomowych Prawa Dowodowego i Kryminalistyki przedstawiono wykład na temat *Opinia biegłego, harmonizacja procedur oraz normy ISO w kryminalistycznych badaniach DNA*. W spotkaniu wzięło udział 67 osób.
2. Siedmiu dyplomantom udzielono konsultacji w zakresie doboru literatury dotyczącej szeroko pojętej tematyki identyfikacji śladów biologicznych, identyfikacji zwłok i szczątków ludzkich, wdrażania nowych technologii w dziedzinie badań DNA oraz zarządzania systemem jakości w laboratorium kryminalistycznym.
3. Jednej osobie udzielono pomocy w odbyciu specjalistycznej miesięcznej praktyki w laboratorium badań DNA wydającym opinie na rzecz organów procesowych.
4. Jednej osobie umożliwiono odbycie krótkoterminowego stażu w pracowni toksykologii sądowej.
5. Członkowie Oddziału Warszawskiego PTK uczestniczyli w przygotowaniu spotkań naukowych, wykładów i szkoleń oragnaizowanych przez Zarząd Główny i Radę Naukową PTK.

ODDZIAŁ KUJAWSKO-POMORSKI⁵

W 2017 r. Oddział Kujawsko-Pomorski PTK aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i zrealizował następujące działania:

1. Publikacje naukowe członków Oddziału PTK

1. L. Stępka, *Ekspertyza broni strzeleckiej* [w:] *Ekspertyza sądowa. Zagadnienia wybrane*, M. Kała, D. Wilk, J. Wójcikiewicz (red.), wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2017, s. 401-458.

---

⁴ Opracowano na podstawie informacji dr Aleksandry Tucholskiej-Lenart Prezesa Oddziału Warszawskiego PTK oraz dr Katarzyny Furman-Łajszczak Sekretarza Oddziału Warszawskiego PTK.

⁵ Opracowano na podstawie informacji dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz, prof. UMK, Prezesa Oddziału Kujawsko Pomorskiego PTK.

2. L. Stępka, *Ekspertyza wariograficzna (poligraficzna)* [w:] *Ekspertyza sądowa. Zagadnienia wybrane*, M. Kała, D. Wilk, J. Wójcikiewicz (red.), wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2017, s. 727-748.
3. V. Kwiatkowska-Wójcikiewicz, *Ogłędziny miejsca zdarzenia o charakterze terrorystycznym – więcej pytań niż odpowiedzi*, *Problemy Kryminalistyki* 2017, nr 296(2), s. 23-27, 73-77.
4. V. Kwiatkowska-Wójcikiewicz, (współautor J. Wójcikiewicz) *THE CONSTITUTIONALITY OF TAKING DNA REFERENCE SAMPLES*, *Comparative Law Review* 2017, nr 23, s. 207-222.

2. Udział w konferencjach naukowych

1. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz na zaproszenie organizatorów przygotowała wystąpienie pt. *Ogłędziny miejsca o charakterze terrorystycznym* na V międzynarodową konferencję naukową pt. *Miejsce zdarzenia*, która odbyła się 26-27 kwietnia 2017 r. w Gdańsku.
2. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz wraz ze współautorem Józefem Wójcikiewiczem wystąpiła na XIII International Conference Criminalistics and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice, która odbyła się Połudzie w dniach 14-16 września 2017 r. z referatem pt. *Metaopinions – illegal, irrelevant or invaluable*.

3. Organizacja konferencji naukowych

1. Konferencja naukowa pt. *Polskie Wampiry – fakty i mity*, która odbyła się w dniach 11-12 maja 2017 r. w Toruniu. Współorganizatorem konferencji był Oddział Kujawski-Pomorski PTK. Konferencja została dofinansowana przez Zarząd Główny PTK.
  - liczba uczestników konferencji – 76,
  - liczba uczestników prezentujących referaty – 25,
  - liczba jednostek naukowych, których przedstawiciele brali udział w konferencji - 12.

4. Działalność realizowana ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki (opiekun naukowy prof. UMK dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz)

Tematyka zorganizowanych spotkań naukowych:

1. Od 01.01.2017 r. – początek działań związanych z organizacją Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Polskie Wampiry - fakty i mity” (organizacji konferencji

towarzyszyły dodatkowe spotkania, dedykowane dla członków koła, którzy zadeklarowali swoje aktywne uczestnictwo w pracach nad tym wydarzeniem, te spotkania nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu).

2. 18.01.2017 r. – Warsztaty z zakresu Profilowania kryminalnego, poprowadzone przez seminarzystę V roku kryminalistyki - Michała Głowczewskiego (warsztatom towarzyszyły ćwiczenia praktyczne oraz konkurs wiedzy i umiejętności).
3. 01.03.2017 r. – Wykład otwarty Dr hab. Tomasza Kozłowskiego (zorganizowany przez Corpus Delicti).
4. 08.03.2017 r. – Referat wygłoszony na temat tatuazu więziennego przez Mgr. Piotra Zwarycza, doktoranta w Katedrze Kryminalistyki.
5. 21.03.2017 r. – Wykład otwarty Dr. Leszka Stępkę pt. „Absurdy kryminalistyczne, przedstawione w mediach”.
6. 28.03.2017 r. – Wykład otwarty Dr. Andrzeja Gawlińskiego - autora bloga prawniczego „kryminalistyczny.pl” oraz książki „Namowa lub pomoc w samobójstwie. Aspekty kryminalistyczne i kryminologiczne” oraz dyskusja.
7. 04.04.2017 r. – Spotkanie regularne bezpośrednio związane z wyjazdem na konkurs wiedzy kryminalistycznej do Szczytna oraz przygotowaniem konferencji.
8. 11.04.2017 r. – Konkurs wiedzy kryminalistycznej dla członków SKNK, osoby z najlepszymi wynikami, reprezentowały nasze Koło Naukowe oraz Uniwersytet, podczas V Ogólnopolskich Studenckich Warsztatów Kryminalistycznych.
9. 24.04.2017 r. – Spotkanie zorganizowane przez studentów Psychologii UMK, temat – „Kłamstwa i metody ich wykrywania”.
10. 16.05.2017 r. – Zajęcia praktyczne z zakresu daktyloskopii, poprowadzone przez Dr. Leszka Stępkę.
11. 18-20.05.2017 r. – Wyjazd reprezentantów SKNK na V Ogólnopolskie Studenckie Warsztaty Kryminalistyczne, zorganizowany przez Studenckie Koło Nauk Kryminalistycznych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie (opiekunem wyjazdu był Dr Leszek Stęпка). Nasz zespół zajął II miejsce w konkursie na najlepszy zespół oględzinowy oraz II miejsce indywidualne w konkursie wiedzy kryminalistycznej.
12. 16.06.2017 r. – Uczestnictwo członków SKNK w ćwiczeniach praktycznych na „Strzelnicy Olender”.

ODDZIAŁ ŚLĄSKI⁶

W 2017 r. Oddział Śląski aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i zrealizował następujące działania:

1. Referaty wygłoszone przez członków PTK na konferencjach naukowych:

- T. Widła, *Seryjni zabójcy, wprowadzenie do problematyki*, „Dzień z wampirem, czyli seryjni zabójcy i metody wykrywcze w sprawach o zabójstwo”, Katowice, 20.XI.2017r.
- T. Widła, *Z problematyki odpowiedzialności biegłych*, III Kongres Nauk Sądowych, Warszawa, 18. XI.2017 r.
- M. Leśniak, T. Widła, O. Rybak, *Use of Computer Software for Examination of Painters' Signatures*, XIII International Conference Criminalistics and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice - Palanga, Lithuania 14-16 September 2017r.
- M. Leśniak, J. Koczur, *The influence ways of asking eyewitnesses on correctness of their recalls – regarding “script theory*, XIII International Conference Criminalistics and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice - Palanga, Lithuania 14-16 September 2017r.
- M. Leśniak, B. Leśniak, *Subiektywność w opiniach biegłych sądowych- prawne, etyczne i psychologiczne aspekty*, III Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa, Rozwój Społeczny Wobec Wartości Etyka-Technika-Społeczeństwo, Katedra Stosowanych Nauk Społecznych Wydział Organizacji i Zarządzania Politechnika Śląska, Wisła 28-30 września 2017 r.
- M. Leśniak, B. Leśniak, *Wpływ kontekstu społecznego na decyzje identyfikacyjne z uwzględnieniem wybranych zmiennych osobowościowych*, 36.Kongres Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Psychologia dla zdrowia osoby i społeczeństwa, Uniwersytet Gdański, 21-24 września 2017r.
- M. Leśniak. P. Szybko, *Filmowy obraz generalizacji z obszaru nauk sądowych – na przykładzie serialu Criminal Minds*, Ogólnopolska konferencja Naukowa "Filmowe Psycho-Tropy": Zastosowanie filmów w edukacji i profilaktyce - Katowice, 26-27 kwietnia 2017r.

---

⁶ Opracowano na podstawie informacji prof. nadzw. dr hab. Maraka Leśniaka, Prezesa Oddziału Śląskiego PTK.

2. Publikacje naukowe członków oddziału PTK

- Tadeusz Widła
Tytuł: *Świat sygnatur*
Rok wydania: 2017
Miejsce wydania: Katowice
Wydawnictwo: Wydawnictwo UŚ
Liczba stron: 196
ISBN: 978-83-226-3218-5

- Tadeusz Widła
Tytuł rozdziału: *Metodyka ekspertyzy*
Tytuł całości (książki): *Ekspertyza sądowa* (wyd. III, uzupełnione i poprawione)
Redaktor całości (książki): M. Kała, D. Wilk, J. Wójcikiewicz
Rok wydania: 2017
Miejsce wydania: Warszawa
Wydawnictwo: Wolters Kluwer
Zajęte strony: 29-45
ISBN całości: 978-83-8092-534-2

- Marek Leśniak, Tadeusz Widła, Olivia Rybak
Tytuł rozdziału: *Badanie cech grafometrycznych sygnatur Teodora Axentowicza w pracach wykonanych techniką olejną*
Tytuł całości (książki): *Zagadnienia dowodu z ekspertyzy dokumentów*
Redaktor całości (książki): Rafał Cieśla
Rok wydania: 2017
Miejsce wydania: Wrocław
Wydawnictwo: Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydawnictwo eBooki.com.pl
Zajęte strony: 263-274
ISBN całości: 978-83-65653-22-2

- Marek Leśniak, Tadeusz Widła, Olivia Rybak
Tytuł rozdziału: *Sygnatury Teodora Axentowicza - z uwzględnieniem techniki wykonania pracy*
Tytuł całości (książki): *Zagadnienia dowodu z ekspertyzy dokumentów*
Redaktor całości (książki): Rafał Cieśla
Rok wydania: 2017
Miejsce wydania: Wrocław
Wydawnictwo: Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydawnictwo eBooki.com.pl
Zajęte strony: 275-288
ISBN całości: 978-83-65653-22-2

- Tadeusz Widła, Halina Widła
Tytuł rozdziału: *Monogramy w sygnaturach*
Tytuł całości (książki): *Zagadnienia dowodu z ekspertyzy dokumentów*
Redaktor całości (książki): Rafał Cieśla
Rok wydania: 2017

Miejsce wydania: Wrocław

Wydawnictwo: Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydawnictwo eBooki.com.pl

Zajęte strony: 475-490

ISBN całości: 978-83-65653-22-2

➤ Marek Leśniak

Tytuł rozdziału: *Psychologiczne pułapki przy ocenie informacji o zagrożeniach*

Tytuł całości (książki): *Pozyskiwanie informacji w walce z terroryzmem*

Redaktor całości (książki): P. Herbowski, D. Słupczyńska, D. Jagiełło

Rok wydania: 2017

Miejsce wydania: Warszawa

Wydawnictwo: Difin

Zajęte strony: 130-141

ISBN całości: 978-83-8085-538-0

➤ M. Chowaniec, J. Koczur, M. Leśniak, S. Pytlik

Tytuł rozdziału: *Z problematyki intraindywidualnej oraz interindywidualnej zmienności
cech pisma*

Tytuł całości (książki): *Zagadnienia dowodu z ekspertyzy dokumentów*

Redaktor całości (książki): Rafał Cieśla

Rok wydania: 2017

Miejsce wydania: Wrocław

Wydawnictwo: Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydawnictwo eBooki.com.pl

Zajęte strony: 25-36

ISBN całości: 978-83-65653-22-2

➤ Marek Leśniak, B. Leśniak

Tytuł publikacji: *Examinee assessments of distress caused by polygraph examination*

Tytuł czasopisma: *European Polygraph*

Numer (np. nr/no./z./iss.) 1 (39)

Rok wydania: 2017

Zajęte strony: 7-14

➤ Sylwia Ławrentjew, Marek Leśniak

Tytuł publikacji: *Z badań nad wpływem pozycji leżącej na obraz pisma*

Tytuł czasopisma: *Problemy Współczesnej Kryminalistyki*

Tom (np. Vol./T. /Bd./Nr/No./R.) Tom XXI

Rok wydania: 2017

Zajęte strony: 115-120

➤ Marek Leśniak, P. Szybko

Tytuł publikacji: *Filmowy obraz generalizacji z obszaru nauk sądowych –
na przykładzie serialu Criminal Minds*

Tytuł czasopisma: Problemy Współczesnej Kryminalistyki
Tom (np. Vol./T. /Bd./Nr/No./R.) Tom XXI
Rok wydania: 2017
Zajęte strony: 245-254

- Marek Leśniak
Tytuł publikacji: *Handwriting examination in Poland*
Tytuł czasopisma: Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego
Tom (np. Vol./T. /Bd./Nr/No./R.) Tom XLV
Rok wydania: 2017
Zajęte strony: 37-51

3. Działalność realizowana ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki „Veritas”

- wykład mł. insp. (w st spocz.) Zbigniew Szachnitowskiego na temat: „Oględziny miejsca zdarzenia”, 11 grudnia 2017 r., sala 3.55, Katedra Kryminalistyki Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Śląski w Katowicach.

4. Działalność realizowana przez Oddział Śląski PTK z Kinem Kosmos Centrum Sztuki Filmowej, Wydziałem Zamiejscowym w Katowicach Uniwersytetu SWPS w Warszawie oraz Katedrą Kryminalistyki WPiA Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

- wykład prof. zw. dr hab. Tadeusza Widły na temat: Sygnowanie obrazów, 8 lutego 2017 r., Kino Kosmos w Katowicach,
- wykład asp. szt. mgr. Artura Kubackiego na temat: „Znaczenie analizy i chronologii informacji w procesie profilowania geograficznego”, 22 marca 2017 r., Kino Kosmos w Katowicach,
- wykład mgr Agnieszki Leszczyńskiej na temat: „Badanie na poligrafie sprawców przestępstw na tle seksualnym”, 17 maja 2017 r., Kino Kosmos w Katowicach,
- wykład mgr Agnieszki Leszczyńskiej na temat: „Badanie na poligrafie sprawców przestępstw na tle seksualnym”, 17 maja 2017 r., Kino Kosmos w Katowicach,
- wykład mł. insp. (w st spocz.) Zbigniew Szachnitowskiego na temat: „Badania DNA – metody i techniki ustalania sprawców przestępstw”, 17 maja 2017 r., Kino Kosmos w Katowicach, 29 listopada 2017 r.

Wspieranie działalności studenckiego ruchu naukowego

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne udzielało pomocy merytorycznej, organizacyjnej, finansowej i rzeczowej, uczestnicząc poprzez swoich przedstawicieli m.in. w realizacji takich przedsięwzięć studenckich, jak:

1. III Ogólnopolska Konferencja Naukowa KRIMED „Metody badawcze w kryminalistyce i medycynie sądowej”, Lublin, 24 listopada 2017 r., organizatorzy: Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL, Koło Naukowe Biotechnologów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Konferencja objęta patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.
  2. XV Letnie Warsztaty Kryminalistyczne, które odbyły się w dniach 3-7 lipca 2017 r. w Szkole Policji w Słupsku, organizator: Koło Naukowe Prawa Karnego TEMIDA. PTK dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 810 zł.
- V Edycja Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki, który odbył się na Wydziale Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 17 czerwca 2017 r., organizatorzy: Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki WPiA oraz Oddział. Warmińsko-Mazurski PTK. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne ufundowało nagrody książkowe.

XVIII Edycja Konkursu im. prof. Tadeusza Hanauska na Pracę Roku z Dziedziny Kryminalistyki

Protokół z posiedzenia Jury XVIII Edycji Konkursu im. prof. T. Hanauska na Pracę Roku z Dziedziny Kryminalistyki

W dniu 27.10.2017 odbyło się posiedzenie Jury XVIII Edycji Konkursu wybranego spośród członków Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

Skład Jury:

- prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - Przewodniczący
- dr hab. prof. nadzw. WSB Mieczysław Goc
- dr hab. prof. nadzw. UWM Jarosław Moszczyński
- prof. dr hab. Janina Zięba - Palus
- dr Aleksandra Tucholska - Lenart
- dr Małgorzata Żoła

Na konkurs wpłynęło 14 zgłoszeń z różnych środowisk kryminalistycznych. Zgodnie z regulaminem konkursu - wszystkie zgłoszone prace były opublikowane lub obronione w roku 2016.

Oceniając nadesłane prace - Jury kierowało się ich poziomem naukowym, opiniami recenzentów i promotorów, aktualnością i nowatorstwem przedstawianej tematyki, a także szczególnym znaczeniem dla praktyki kryminalistycznej. Wysoko oceniano również prace zawierające część empiryczną oraz wnioski wynikające z przeprowadzonych badań.

W wyniku dyskusji - Jury postanowiło przedstawić Radzie Naukowej i Zarządowi Głównemu Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego wnioski o przyznanie nagród i wyróżnień autorom n/w prac w poszczególnych kategoriach:

Kategoria prac habilitacyjnych, doktorskich oraz monograficznych – nagrody pieniężne

- **Paweł Waszkiewicz** /Uniwersytet Warszawski/ - *"Traktat o dobrej prewencji kryminalnej"* - rekomendacja: prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - nagroda w wysokości 2000 PLN,
- **Andrzej Gawliński** /Uniwersytet Warmińsko-Mazurski/ - *"Namowa lub pomoc w samobójstwie - aspekty kryminalistyczne i kryminologiczne"* - rekomendacja: prof. UWM dr hab. Jarosław Moszczyński - nagroda w wysokości 2000 PLN,
- **Tadeusz Widła** /Uniwersytet Śląski/ - *"Ekspertyza sygnatury malarskiej"* - rekomendacja: dr hab. Mieczysław Goc - nagroda w wysokości 3 000 PLN.

Kategoria prac magisterskich - nagrody pieniężne

- **Katarzyna Łaskawska** /Uniwersytet Śląski/ - *"Wpływ zabiegów medycyny estetycznej na obraz linii czerwieni wargowej"* - rekomendacja: prof. dr hab. Tadeusz Widła i dr hab. Marek Leśniak - nagroda w wysokości 600 PLN
- **Jakub Klima** /Uniwersytet Śląski/ - *"Analiza cech płci w piśmie ręcznym u osób homoseksualnych"* - rekomendacja: prof. dr hab. Tadeusz Widła i dr hab. Marek Leśniak - nagroda w wysokości 600 PLN
- **Ewelina Wojtków** /Uniwersytet Warszawski/ - *"Implantoscopia - metoda identyfikacji osób i zwłok na podstawie wszczepionych implantów"* - rekomendacja: prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - nagroda w wysokości 600 PLN.

Kategoria prac magisterskich - wyróżnienia

- **Patrycja Pietrzak** /Uniwersytet Mikołaja Kopernika/ - "*Ustalanie autorstwa tekstu pisanego*" - rekomendacja: dr hab. Violetta Kwiatkowska - Wójcikiewicz prof. UMK oraz dr hab. Marek Leśniak
- **Bartłomiej Błaszczyk** /Uniwersytet Łódzki/ - "*Kuba Rozpruwacz - analiza kryminalistyczna*" - rekomendacja: prof. dr hab. Bogusław Sygit
- **Anna Kubiś - Kuras** /Uczelnia Techniczno-Handlowa w Warszawie/ - "*Kryminalistyczne badania dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy państwowej – z wykorzystaniem optycznych metod badawczych*" - rekomendacja: dr Justyna Żylińska

Kategoria - artykuły i publikacje /dyplomy uznania/

Jury konkursu, na wniosek dr hab. Mieczysława Goca wyróżniło cykl artykułów **prof. dr hab. Tadeusza Tomaszewskiego** (Uniwersytet Warszawski) opublikowanych w czasopiśmie wydawanym przez PWPW, uznając ten dorobek za wyjątkowy wkład na rzecz edukacji i podnoszenia poziomu wiedzy w dziedzinie ekspertyzy pismoznawczej. W 2016 roku w czasopiśmie „Człowiek i Dokumenty”, zostały opublikowane następujące artykuły tego autora:

- *Aktywność biegłego niezbędna w opiniowaniu pismoznawczym* (nr 40/2016)
- *Co może ustalić ekspert dokumentów w wyniku badania umów?* (nr 41/2016)
- *Jeszcze o tym, czy warto badać kopie i inne wtórne odwzorowania pisma ręcznego* (nr 42/2016)
- *Opinie biegłych pismoznawców działają także na korzyść oskarżonych* (nr 43/2016)

Ponadto wyróżniono n/w publikacje:

- "*Metody i markery wykorzystywane w kryminalistyce w predykcji wieku człowieka*" - Anna Woźniak /Problemy Kryminalistyki 294(4) 2016/ - publikacja zgłoszona przez Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji.
- "*Ujawnianie śladów daktyloskopijnych na podłożach chłonnych przy użyciu genypiny w fazie gazowej*" - T. Szczepański, S. Zubański, A. Siejca, U. Więckiewicz, K. Klemczak, P. Brzeziński /Problemy Kryminalistyki, 294(4), 2016/ - publikacja zgłoszona przez Biuro Badań Kryminalistycznych ABW.

Jury wnioskuje, aby wszyscy laureaci Konkursu otrzymali okolicznościowe dyplomy.

Na zakończenie posiedzenia - Jury upoważniło Przewodniczącego do przedstawienia Radzie Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego wniosków z niniejszego posiedzenia. Wnioski z posiedzenia Jury zostały przyjęte bez zastrzeżeń przez Radę Naukową i Zarząd Główny. Nagrody i wyróżnienia przyznano zgodnie z przedstawionymi propozycjami.

Działalność wydawnicza

Od początku swego istnienia Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne przykładało dużą wagę do popularyzacji wiedzy i praktyki kryminalistycznej poprzez cykliczne publikacje. Od 2000 roku PTK, wspólnie z Katedrą Kryminalistyki UW, wydaje periodyk „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”, którego łamy stanowią główne miejsce prezentacji osiągnięć naukowych Towarzystwa i jego członków. Kolejny XXI tom, który ukazał się w 2017 r. zawiera 19 artykułów polskich i zagranicznych autorów poprzedzonych wstępem autorstwa prof. dr hab. Ewy Gruzy. W tym tomie, podobnie jak to miało miejsce w poprzednich tomach, znalazły się również artykuły z zakresu taktyki, techniki i teorii kryminalistycznej, kryminologii, prawa karnego i dowodowego. Są to w dużej mierze prace młodego pokolenia polskich kryminalistów, autorów zagranicznych i autorów o uznanym już dorobku naukowym oraz osiągnięciach zawodowych. Pełny tekst XXI tomu PWK, oprócz tradycyjnej formy książkowej, został także zamieszczony na stronie <http://kryminalistyka.pl/pwk/> Podobnie jak to miało miejsce w odniesieniu do poprzedniego tomu, również prace opublikowane w XXI tomie zostały przedłożone do recenzji, przed ich zakwalifikowaniem do druku. Recenzentami byli wybitni przedstawiciele nauki, dydaktyki i praktyki kryminalistycznej. Recenzentem naukowym tomu był prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski, a recenzentami artykułów:

- dr. Waław Brzęk,
- dr Sylwia Gwoździewicz,
- prof. nadzw dr hab. Marek Leśniak,
- prof. nadzw. dr hab. Jarosław Moszczyński,
- prof. dr hab. Tadeusz Widła.

Uzupełniono także skład Rady Naukowej i Redakcji. Aktualnie w skład tych kolegów wchodzi:

- Rada naukowa: prof. dr Rolf Ackermann (Niemcy), prof. dr hab. Tatiana Averyanova (Rosja), prof. dr Peter Bilous (USA), prof. dr hab. Piotr Girdwoyń, prof. dr hab. Jerzy

Kasprzak, dr Grażyna Kędzierska, prof. dr Shengbin Li (Chiny), prof. dr hab. Henryk Malewski (Litwa), dr hab. Bronisław Młodziejowski, prof. nadzw. WSiP, dr hab. Jarosław Moszczyński, prof. nadzw. UWM, prof. dr. hab. Valery Shepitko (Ukraina), dr hab. Maciej Szostak, prof. nadzw. Uwr, prof. dr hab. Tadeusz Widła, prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz.

- Redaktorzy tematyczni: dr Kacper Gradoń, dr Magdalena Tomaszewska-Michalak i dr hab. Paweł Waszkiewicz,
- Redaktor statystyczny: mgr inż. Krystyn Łuszczuk,
- Redaktor językowy: mgr Piotr Karasek,
- Sekretarz redakcji: mgr Kacper Choromański.

Zakończono także prace redakcyjne związane z przygotowaniem do publikacji cyklu Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej obejmującej okres od XIX wieku. Aktualnie ukazały się drukiem 3 tomy bibliografii (t. III, IV i V) obejmujące lata 1980 – 2008. I i II tom zostały w grudniu 2017 roku przekazane do ostatecznej korekty. Przewidywany termin wydania – do końca marca 2018 r. Wydanie tego dzieła będzie możliwe dzięki wsparciu finansowemu Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych.

Edukacja kryminalistyczna

Działalność szkoleniowo-edukacyjna przyczynia się w sposób bezpośredni do popularyzacji wiedzy kryminalistycznej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych i kompetencji szkolonych. W 2017 r. PTK było organizatorem i patronowało przedsięwzięciom o charakterze szkoleniowym. Były to m.in. takie szkolenia, wykłady, seminaria naukowe i inne formy edukacyjne, jak np.:

1. Wykład problemowy pt. „Badania wariograficzne – ciągle niedoceniana dziedzina kryminalistyki”, Warszawa 13.01.2017 r., organizatorzy: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach, wykładowca prowadzący: mgr Dariusz Jerzewski (liczba uczestników – 35 osób, studenci i wykładowcy WSEPiNM).
2. Wykład problemowy pt. „Aktualne problemy klasycznej ekspertyzy pisma”, Warszawa 13.01.2017 r., organizatorzy: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Wyższa Szkoła

Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach, wykładowca prowadzący: mgr Kamila Nowicka (liczba uczestników – 35 osób, studenci i wykładowcy WSEPiNM).

3. Wykład problemowy pt. „Postęp w badaniach pisma ręcznego i dokumentów, a w tym:
  - Wykorzystanie technik komputerowych w badaniach pismoznawczych,
  - Badanie wieku pisma,
  - Ocena kolejności zapisów na dokumentach, w tym również zapisów niekryżujących się (np. podpisów złożonych in blanco),
  - Ocena cech wskazujących na kseromontaż dokumentów.

Warszawa 13.01.2017 r., organizatorzy: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach, wykładowcy prowadzący: dr hab. Mieczysław Goc, inż. Marek Miron (liczba uczestników – 35 osób, studenci i wykładowcy WSEPiNM).

4. Szkolenie pod nadzorem PTK dla pracowników Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych nt. *Kryminalistyczna ekspertyza dokumentów, cz. II*, Warszawa 17-18 stycznia 2017 r., wykładowcy: mgr Roman Łuczak i mgr Kamila Nowicka-Kiliś, dr hab. Mieczysław Goc, mgr inż. Marek Miron (liczba uczestników - 17 osób).
5. Szkolenie dla prokuratorów Okręgu Warszawskiego pt. „Nowe techniki badawcze w ekspertyzach pisma ręcznego i dokumentów”, Warszawa 10 marca 2017 r., organizatorzy: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, Prokuratura Okręgowa w Warszawie, wykładowcy: dr hab. Mieczysław Goc, mgr Kamila Nowicka-Kiliś, inż. Marek Miron (liczba uczestników – 26 osób).
6. Wykład pt. „Banknoty stare i nowe, autentyczne i fałszywe”, Warszawa 17 marca 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: mgr Robert Nesterowicz (liczba uczestników – 27 osób).
7. Wykład pt. „Ustawa o dokumentach publicznych”, Warszawa 21 kwietnia 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: mgr inż. Marek Borowski - MSWiA (liczba uczestników – 33 osoby).
8. Wykład pt. „Zastosowanie ekspertyz lingwistycznych w sprawach sądowych i postępowaniach prokuratorskich”, Warszawa 25.05.2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: dr Jolanta Piwovar, UWM w Olsztynie (liczba uczestników – 17 osób).

9. Wykład pt. „Entomologia kryminalistyczna”, Warszawa 29 września 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: mgr Paweł Leśniewski współautor: mgr Leszek Koźmiński ze Szkoły Policji w Pile (liczba uczestników – 25 osób).
10. Seminarium naukowe pt. „Czy możliwe jest opiniowanie kategoriowe w ekspertyzach kryminalistycznych”?, Warszawa 27 października 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, moderatorzy: prof. nadzw. dr. hab. Jerzy Konieczny i prof. nadzw. dr. hab. Jarosław Moszczyński (liczba uczestników - 53 osoby).
11. Szkolenia nt.: *Ocena autentycznych dokumentów stwierdzających tożsamość oraz dokumentów administracyjnych*” (6 szkoleń dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy), organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, moderatorzy: wykładowca Krzysztof Czerwiecki (liczba uczestników - 120 osoby).
12. Szkolenia dla Krajowej Izby Rozrachunkowej - 3 szkolenia dwudniowe nt.
  - „Podstawy techniczne wytwarzania, zabezpieczania przed fałszerstwem oraz weryfikacji autentyczności dokumentów”, prowadzący wykładowca - mgr Roman Łuczak (liczba uczestników - 30).
  - „Kryminalistyczne badanie pisma ręcznego i podpisów jako metoda weryfikacji autentyczności dokumentów” , prowadzący wykładowca - mgr Kamila Nowicka – Kiliś (liczba uczestników - 30).

Organizatorzy: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne oraz Instytut Kryminalistyki PTK.

Działalność Biblioteki Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego

Biblioteka Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego została utworzona na podstawie Uchwały Zarządu Głównego PTK z dnia 20 maja 2005 r. Biblioteka Kryminalistyczna gromadzi pozycje branżowe i czasopisma, które mają służyć rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb biblioteczno-informacyjnych z zakresu szeroko rozumianej kryminalistyki i nauk penalnych, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych członków PTK oraz pogłębianiu inspiracji twórczych i naukowo-badawczych. Biblioteka cieszy się dużym uznaniem studentów przygotowujących prace magisterskie, publikacje i rozprawy naukowe z kryminalistyki na różnych uczelniach wyższych z całego kraju. Aktualnie zbiory biblioteczne liczą **2058** pozycji, których systematycznie aktualizowany wykaz znajduje się na stronie internetowej PTK. W 2017 trwał proces porządkowania i uzupełniania zbiorów bibliotecznych o nowe pozycje książkowe i czasopisma.

Działalność o charakterze naukowo-badawczym

Działalność naukowo-badawcza PTK była realizowana poprzez organizację zebrań naukowych, publikacje oraz udział członków PTK w konferencjach naukowych, podczas których prezentowali referaty z zakresu swoich specjalności i zainteresowań naukowych. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w niniejszym sprawozdaniu.

Udział w sympozjach, konferencjach, zjazdach i spotkaniach naukowych

W 2017 r. Towarzystwo otrzymało zaproszenia i aktywnie uczestniczyło w sympozjach, konferencjach, zjazdach i spotkaniach naukowych. Przykłady konferencji, sympozjów i innych form spotkań naukowych zawiera poniższe zestawienie:

1. V Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Miejsce Zdarzenia - Oględziny miejsc katastrof i przestępstw o charakterze terrorystycznym oraz identyfikacja ofiar”, Gdańsk 26–27 kwietnia 2017 r., organizator: Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji (dr hab. Mieczysław Goc - członek Komitetu Naukowego Konferencji).
2. Konferencja „Leon Wachholz – w 150 rocznicę urodzin, w 75 rocznicę śmierci”, Kraków 15 maja 2017 r., organizatorzy: Katedra Kryminalistyki, Kryminologii i Nauk o Policji Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycz Modrzewskiego oraz Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. XIII Seminarium Kryminalistycznym „Niepowodzenie w leczeniu – błąd w sztuce czy inny czyn karalny”, Zbąszyń 24-26 maja, organizatorzy: Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze oraz Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.
4. Sympozjum Ekspertów pt. „Bezpieczeństwo dokumentów publicznych”, organizator: Centrum Edukacji i Szkoleń PWPW, Łochów, 24-26 maja 2017 r. Mieczysław Goc, Prezentację i referat pt. Postęp w kryminalistycznych badaniach dokumentów. Wygłosił Mieczysław Goc.
5. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wywiad i kontrwywiad w teorii i praktyce biznesu”, Warszawa 25 maja 2017 r., organizator: Wszechnica Polskiej Szkoły Wyższej w Warszawie oraz Zarządu Fundacji Instytut Wywiadu Gospodarczego.
6. X Międzynarodowe Sympozjum Ekspertów Kryminalistyki Służb Granicznych, Kętrzyn 6-7 września 2017 r., organizator: Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie i Komenda Główna Straży Granicznej w Warszawie. Z ramienia PTK

uczestniczyli m.in. prof. nadzw. dr hab. Jarosław Moszczyński, mgr Kamila Nowicka-Kiliś, inż. Marek Miron.

7. XIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka”, Pałaga (Litwa) 16 września 2017 r. W trakcie konferencji przedstawiciele trzech pozarządowych organizacji kryminalistycznych – Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, Litewskiego Towarzystwa Kryminalistycznego i Ukraińskiego Kongresu Kryminalistycznego, wspierając koncepcję wspólnego europejskiego obszaru nauki kryminalistyki, podpisali Memorandum podejmujące inicjatywę powołania Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Kryminalistycznych (EFNAC).
8. III Konferencja „Ślady kryminalistyczne i ich znaczenie w postępowaniu przygotowawczym”, Kraków 20 października 2017 r., organizator: Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie, Zespół Analityki Sądowej i Toksykologicznej Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk oraz Krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.
9. II Ogólnopolska konferencja naukowa: „Analiza śledcza”, Opole 10-11 października 2017 r., organizator: WPiA Uniwersytetu Opolskiego.
10. Konferencja pt. „Bezpieczeństwo dokumentów publicznych”, Szczytno 13 października 2017 r., organizatorzy: Ministerstwo Spraw wewnętrznych i Administracji oraz Wyższa Szkoła Policji (z ramienia PTK uczestniczyli: prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski, dr hab. Mieczysław Goc, mgr inż. Krystyn Łuszczuk).
11. III Ogólnopolska Konferencja Naukowa KRIMED „Metody badawcze w kryminalistyce i medycynie sądowej”, Lublin, 24 listopada 2017 r., organizatorzy: Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL, Koło Naukowe Biotechnologów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; **Patronat: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne.**
12. Seminarium pt. „Oblicza współczesnej kryminalistyki - między teorią a praktyką”, 7 grudnia 2017 r., organizatorzy: Katedra Kryminalistyki UW, Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu, moderator: dr hab. M. Trzeciński, prof. UW.
13. Symposium Ekspertów nt. „Bezpieczeństwo dokumentów publicznych”, organizator - Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, Warszawa 11 grudnia 2017 r.
14. XXII Konferencja „Nowoczesne metody instrumentalne w analizie śladowej”, Łódź 11-12 grudnia 2017 r., główny organizator: Politechnika Łódzka Wydział Chemiczny (w

trakcie konferencji referaty m.in. wygłosili członkowie PTK: Dr Waldemar Krawczyk „Problematyka oznaczania wieku zapisów na dokumentach papierowych” i prof. dr hab. inż. Małgorzata Iwona Szynkowska „Projekt COST "Multi-modal Imaging of Forensic Science Evidence - tools for Forensic Science")).

Ad. 2÷5

W ramach realizacji tych zadań Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne aktywnie działało na rzecz podniesienia rangi i statusu prawnego biegłych i rzeczoznawców oraz konsolidacji środowiska polskich ekspertów. Działania te koncentrowały się zwłaszcza w obszarze prac nad ustawą o dokumentach publicznych, polepszenia warunków finansowych pełnienia funkcji biegłego, podniesienia standardów i kryteriów naboru biegłych. Jednym z priorytetów PTK było zainicjowanie prac legislacyjnych związanych z przygotowaniem ustawy o dokumentach publicznych, co m.in. znalazło wyraz w referatach i dyskusji podczas konferencji naukowych. W ramach tych celów statutowych na uwagę zasługuje działalność w takich obszarach, jak:

Działalność opiniodawcza na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne koordynowało i nadzorowało działalność ekspercką na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów. W 1997 roku na podstawie uchwały Zarządu Głównego rozpoczęło działalność Biuro Ekspertyz PTK. W ciągu kilku lat Biuro skupiło na swoich listach wielu wybitnych ekspertów i rzeczoznawców rekrutujących się ze środowisk naukowych, laboratoriów policyjnych i innych służb państwowych oraz specjalistów o olbrzymiej wiedzy i doświadczeniu kryminalistycznym. Regulamin Biura Ekspertyz oraz Laboratorium Kryminalistycznego Instytutu Kryminalistyki PTK precyzyjnie określają kryteria i warunki, jakie trzeba spełnić, żeby zostać ekspertem PTK. Kandydaci na ekspertów rekrutują się wyłącznie spośród członków Towarzystwa. W postępowaniu kwalifikacyjnym niezbędnymi warunkami są: wykonanie co najmniej 100 ekspertyz lub projektów ekspertyz pod kierunkiem samodzielnego eksperta Towarzystwa, złożenie podania, życiorysu, ankiety osobowej i wszelkiej innej dokumentacji potwierdzającej wykształcenie i doświadczenia zawodowe, a także uzyskanie dwóch opinii rekomendujących i potwierdzających przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

Uprawnienia eksperta/rzeczoznawcy PTK nadaje Rada Naukowa. Aktualnie uprawnienia ekspertów i rzeczoznawców PTK posiadają 124 osoby, którzy łącznie wykonali na rzecz sądów, prokuratorów, policji i innych zleceńodawców ok. 20 000 ekspertyz, z czego w 2017 r. 549 (w 2016 r. - 466 ekspertyz), głównie z zakresu badań dokumentów, wypadków drogowych, badań biologicznych, chemicznych, daktyloskopijnych i innych.

Eksperci Polskiego Towarzystwa udzielają także licznych konsultacji i porad kryminalistycznych, w tym również osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw oraz błędnych działań organów procesowych. Działalność Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego na tym polu pozwoliła „zagospodarować” ekspertów, którzy przeszli na emeryturę i mogą w dalszym ciągu wykorzystywać swoje doświadczenie, wiedzę i umiejętności na rzecz zwiększenia efektywności czynności śledczych. Eksperci PTK wykonują ekspertyzy następujących specjalności:

- badania dokumentów, w tym m.in. identyfikacja pisma ręcznego, pisma maszynowego, pieczęci i pieczęci, badania autentyczności dokumentów krajowych i zagranicznych, a także badania wieku pisma, jako nowej dziedziny badań kryminalistycznych wdrożonej do praktyki laboratoryjnej PTK w 2007 r., a od 2011 r. także badania wieku względnego pisma, w tym badania dokumentów podpisanych *in blanco*;
- badania komputerowe, w tym m.in. badania nośników danych, legalności oprogramowania, konfiguracji sprzętu itp.;
- badania fonoskopijne, w tym m.in. badanie autentyczności nagrań, identyfikacji osób na podstawie wcześniejszej rejestracji na różnych nośnikach; odczytywanie i sporządzenie stenogramu nagrań, badanie aparatury nagrywającej;
- badania narkotyków;
- badania fizyko-chemiczne, w tym m.in. badania mikrośladów; badania substancji łatwopalnych; badania lakierów, szkła, środków kryjących, badania urządzeń i materiałów wybuchowych, badania alkoholi;
- badania mineralogiczne (gleboznawcze);
- badania broni i balistyczne, w tym m.in. badania identyfikacyjne broni, łusek, pocisków,
- badania broni gazowej i obezwładniającej, badania śladów użycia broni palnej;

- badania z zakresu wypadków komunikacyjnych, w tym m.in. komputerowej analizy wypadków drogowych, badania uszkodzeń pojazdów mechanicznych, badania ofiar wypadków i ocena mechanizmu powstawania obrażeń;
- badania audiowizualne i fotograficzne, w tym m.in. badania zapisów video (badania autentyczności zapisu, faktu kopiowania, montażu), antropologiczna identyfikacja osób na zdjęciach, taśmach video i innych nośnikach obrazu, identyfikacja przedmiotów zarejestrowanych na tych nośnikach;
- badania antropologiczne, w tym m.in. identyfikacja osób żywych i zwłok (metodą superprojekcji komputerowej, rekonstrukcji plastycznej) oraz ustalanie spornego ojcostwa;
- badania biologiczne w tym m.in. badania śladów krwi, spermy, śliny, potu i innych wydzielin ciała, włosów, paznokci, strzępów tkanek, piór ptasich i łusek rybich, cząstek botanicznych itp.;
- badania DNA śladów kryminalistycznych i ustalanie ojcostwa;
- badania z zakresu księgowości i finansów;
- badania wariograficzne (poligraficzne).
- badania daktyloskopijne i traseologiczne, w tym m.in. badania identyfikacyjne śladów linii papilarnych, identyfikacji człowieka na podstawie czerwieni wargowej, małżowiny usznej i innych elementów ciała, badania rękawiczek, badania śladów stóp, obuwia i środków transportu;
- badania mechanoskopijne, w tym m.in. badania śladów narzędzi, badania zamków i sejfów,
- badania oznaczeń identyfikacyjnych pojazdów;
- badania z zakresu elektrotechniki, w tym badania instalacji i urządzeń elektrycznych.

W związku ze stworzeniem odpowiedniego zaplecza technicznego i aparaturowego w ostatnim okresie wykonawstwo ekspertyz przyjęło zorganizowane w tym celu Laboratorium Kryminalistyczne Instytutu Kryminalistyki PTK. W gestii Biura Ekspertyz PTK pozostały natomiast sprawy związane z nadawaniem uprawnień eksperckich, ustalaniem norm, standardów i zasad wykonywania ekspertyz zleconych Polskiemu Towarzystwu Kryminalistycznemu.

Aktualnie Laboratorium Kryminalistyczne PTK posiada własne wyposażenie aparaturowe w zakresie badań technicznych i klasycznych dokumentów, badań chemicznych,

daktyloskopijnych, traseologicznych, fonoskopijnych (badania odsłuchowe), mechanoskopijnych, komputerowych, audio-video, biologicznych, wypadków komunikacyjnych, włókien, szkła, lakierów i narkotyków. W zakresie innych specjalności Laboratorium Kryminalistyczne PTK na podstawie odpowiednich umów i porozumień posiada prawnie unormowaną możliwość korzystania z aparatury przez naszych ekspertów. Szersza informacja na ten temat znajduje się na stronie internetowej PTK oraz w publikowanych tam sprawozdaniach rocznych.

Współpraca krajowa i zagraniczna

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne współpracuje z różnymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, uczestnicząc w organizacji wspólnych przedsięwzięć, biorąc udział w sympozjach i konferencjach o charakterze kryminalistycznym, sprawując patronat i udzielając pomocy merytorycznej i organizacyjnej w realizacji innych tego rodzaju projektów. Z niektórymi instytucjami podpisano umowy formalizujące różne aspekty bilateralnego współdziałania. W tym zakresie zrealizowano m.in. takie przedsięwzięcia, jak:

1. Zamieszczono systematycznie na stronie internetowej Towarzystwa informacje o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju i zagranicą zgłaszane do PTK przez inne instytucje naukowe i stowarzyszenia. Jest to najszersze w Polsce źródło informacji o tego rodzaju przedsięwzięciach.
2. Kontynuowano współpracę z Litewskim Towarzystwem Kryminalistycznym na podstawie umowy z 2015 r. (tekst umowy na stronie internetowej PTK). Umowa przewiduje m.in. realizacji takich uzgodnionych przedsięwzięć, jak:
  - wymiana informacji naukowych oraz informacji o najważniejszych inicjatywach i dokonaniach stron;
  - podejmowanie działań na rzecz wspólnej realizacji projektów badawczo-naukowych, konferencji naukowych, spotkań, konsultacji i innych przedsięwzięć statutowych stron, w tym także z udziałem podmiotów zewnętrznych;
  - współpraca w zakresie opracowywania publikacji naukowych w obszarze kryminalistyki;
  - wzajemne nieodpłatne przekazywanie wydawnictw i publikacji własnych oraz współpraca w innych obszarach.

Wymiernym efektem realizacji postanowień umowy był liczny udział członków PTK w XIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka”, która miała miejsce Pałędzie (Litwa) 16 września 2017 r. oraz podpisanie w trakcie tej konferencji Memorandum inicjującego prace nad powołaniem Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Kryminalistycznych (EFNAC).

3. Kontynuowano wieloletnią już współpracę z Polską Wytwórną Papierów Wartościowych, której wsparcie finansowe i merytoryczne umożliwiło m.in. realizację takich przedsięwzięć PTK, jak coroczne konkursy kryminalistyczne, organizacja warsztatów, sympozjów i konferencji kryminalistycznych oraz wydanie kolejnych tomów Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej. Prowadzono wspólne konsultacje i współdziałano w zakresie technicznych badań dokumentów, opiniowania niektórych projektów aktów prawnych, publikacji w wydawnictwach obu instytucji oraz uczestnictwa w szkoleniach i innych formach popularyzacji wiedzy kryminalistycznej. Przedstawiciele PTK uczestniczą w pracach Rady Redakcji kwartalnika „Człowiek i Dokumenty” wydawanego przez PWPW.
4. Kontynuowano współpracę z Komendą Główną Straży Granicznej, której efektem jest m.in. zgoda na korzystanie przez ekspertów PTK na miejscu w Laboratorium SG z wzorów paszportów i dowodów osobistych obywateli innych państw.
5. Kontynuowano współpracę z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji (na podstawie umowy z dnia 10 września 2013 r., tekst umowy na stronie internetowej PTK), w której m.in. przewidziano takie wspólne przedsięwzięcia, jak:
  - przygotowanie i realizacja projektów badawczo-rozwojowych;
  - wymianę informacji naukowych, publikacji wydawnictw, zawiadomień o szkoleniach, konferencjach i spotkaniach naukowych oraz interesujących dla praktyki kryminalistycznej przypadkach (kazusach) o najważniejszych inicjatywach i przedsięwzięciach naukowych (wykłady, konferencje, seminaria itp.);
  - doskonalenie metod badawczych, wymiana doświadczeń i konsultacje w zakresie badań laboratoryjnych;
  - przygotowanie i wykonywanie testów międzylaboratoryjnych i inne.

Do najważniejszych wspólnych przedsięwzięć, które zrealizowano w ramach tej umowy w 2016 r. należy zaliczyć:

- umożliwienie biegłym CLKP korzystania ze spektrometru Ramana w zakresie analiz chemicznych narkotyków, środków kryjących, lakierów i innych materiałów,

- udział w konsorcjum badawczym, które w latach 2013-2016, z udziałem UW jako liderem, zrealizowało projekt rozwojowy pt. *Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów*” (projekt finansowany przez NCBiR),
  - udział przedstawicieli obu instytucji w organizowanych przez nie konferencjach oraz komitetach naukowych i organizacyjnych tych konferencji.
6. Kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Warszawskim. Wyrazem tej współpracy było włączenie się UW do organizacji 12. Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka (29-30.09.2016 r.), a wcześniej w organizacja VI Sympozjum Kryminalistycznego PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki, które odbyło się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Katedra Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji UW wydają wspólnie periodyk naukowy pt. „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”. W 2017 r. wydano XXI tom tego periodyku. Najbardziej wymiernym naukowym efektem współdziałania obu instytucji jest realizacja projektów rozwojowych w ramach utworzonego w tym celu konsorcjum badawczego (w latach 2009 - 2011 wspólnie zrealizowano dwa projekty dotyczące problematyki badań dokumentów, finansowane przez NCBiR). W latach 2013-2016 zrealizowano projekt rozwojowy pt. *Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów*”.
  7. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne zostało powołane z dniem 7 marca 2014 r. na członka Komitetu Zadaniowego nr 505 ds. Procesów Kryminalistycznych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Sektorze Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego. Do zadań Komitetu należy opracowanie serii norm europejskich (EN) w zakresie tzw. procesu kryminalistycznego (m.in. badanie miejsca zdarzenia, procesy badań kryminalistycznych, wydawanie opinii). Wynika to z potrzeby wypracowania jednolitych procedur w naukach sądowych, sygnalizowanej od paru lat przez środowiska naukowe i praktyków kryminalistyki w Europie. Powołanie Komitetu Zadaniowego „*Forensic science processes*” na szczeblu krajowym zapewni realny wpływ na zakres podejmowanych prac normalizacyjnych, a przede wszystkim możliwość kształtowania europejskich norm przy uwzględnieniu uwarunkowań i interesu polskich interesariuszy. Członkowstwo w KZ zgłosiło również Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji oraz Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej.
  8. Kontynuowano, zapoczątkowaną w 2006 r., współpracę ze stowarzyszeniem o podobnym profilu, działającym na terenie Republiki Czeskiej p.n. „Spolecnosti po kriminalistiku”.

„Społecznosci po kryminalistiku” otrzymuje na bieżąco informacje na temat przedsięwzięć kryminalistycznych organizowanych przez PTK oraz periodyk „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”. Koledzy z Czech przysyłają nam systematycznie publikację pt. „Kriminalistický sborník”, która wzbogaca nasze zbiory biblioteczne. Dobrze rozwijają się kontakty z przedstawicielami nauki i praktyki kryminalistycznej na Litwie i Słowacji. Przedstawiciele PTK uczestniczą w sympozjach kryminalistycznych organizowanych regularnie przez Instytut Kryminalistyki MSW Słowacji.

Inne działania i przedsięwzięcia statutowe

Oprócz wskazanych wyżej inicjatyw i zrealizowanych zadań, na uwagę zasługują takie działania i przedsięwzięcia wykonywane w ramach bieżącej działalności naszego stowarzyszenia, jak:

1. Kontynuowano działania wspierające inicjatywę zawartą m.in. w uchwale III Kongresu Nauk Sądowych, na rzecz powszechnego ubezpieczenia biegłych i ekspertów od odpowiedzialności cywilnej związanej z pełnieniem funkcji biegłego i wydawaniem opinii procesowych. Aktualnie dostępne są oferty ubezpieczeniowe w różnym zakresie firm ubezpieczeniowych AXA i Hestia.
2. Systematycznie udzielano nieodpłatnych konsultacji i porad kryminalistycznych policjantom oraz przedstawicielom organów sprawiedliwości w sprawach dotyczących możliwości badawczych kryminalistyki, wstępnej wartości badawczej materiałów dowodowych, formułowania pytań do ekspertów, przygotowywania materiałów porównawczych itp.
3. Udzielano pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw, bądź też decyzji i orzeczeń organów procesowych i administracyjnych m.in. poprzez (w znacznej części nieodpłatne) konsultacje z dziedziny kryminalistyki oraz wykonywanie ekspertyz.
4. W 2017 r. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne udzielało również nieodpłatnych konsultacji i pomocy naukowej osobom przygotowującym prace kwalifikacyjne z dziedziny kryminalistyki, udostępniając również w tym celu posiadane zasoby biblioteczne i archiwalne kopii ekspertyz wykonanych w PTK-
5. Prowadzono szeroką działalność informacyjną, udzielano porad konsultacyjnych w formie korespondencji e-mailowej i telefonicznej, odpowiadając na pytania naszych

internautów. Łącznie udzielono ok. 100 odpowiedzi na e-maile i telefony w sprawach mieszczących się w statutowych zadaniach Towarzystwa.

6. Zamieszczono na stronie internetowej Towarzystwa informacje o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju zgłaszane do PTK przez inne instytucje naukowe i stowarzyszenia.
7. Stworzono możliwość wymiany informacji poprzez serwis społecznościowy w ramach Facebooka (adres: www.facebook.com/PTKrym). Stronę Facebooka zaprojektował i prowadzi (społecznie) na bieżąco autor tej inicjatywy prof. dr hab. Piotr Girdwoyń. Na podkreślenie zasługuje również wkład pracy p. mgr Ewy Oleksiewicz, która na bieżąco uzupełnia i sprawuje opiekę merytoryczną oraz graficzną nad stroną internetową PTK.
8. Kontynuowano działalność statutową w oparciu o terenowe struktury Towarzystwa, o czym świadczą przedsięwzięcia naukowo-szkoleniowe organizowane przez Oddziały PTK (wyszczególnione w p. ad. 1).

W okresie sprawozdawczym Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne realizowało zadania statutowe i podejmowało najistotniejsze dla środowiska sprawy i problemy, czego przykłady zawiera przedstawione wyżej sprawozdanie. Władze Towarzystwa uważają, iż należy kontynuować te działania w 2018 r. Wyrazem tego są kierunki pracy PTK przyjęte na Posiedzeniu Zarządu Głównego i Rady Naukowej w dniu 27 stycznia 2018 r. (tekst uchwały – zał. 1).

W dalszym ciągu należy dążyć do umocnienia funkcji popularyzatorsko-naukowej Towarzystwa, które w coraz większym stopniu staje się centrum informacji naukowej w dziedzinie szeroko rozumianej kryminalistyki. Celowi temu służyć będzie również bibliografia kryminalistyczna, która docelowo obejmie wszystkie publikacje, jakie ukazały się w Polsce od czasów przedwojennych do chwili obecnej (w najbliższych latach planujemy wydanie kolejnych tomów bibliografii).

Zamierzamy także systematycznie rozszerzać działalność biblioteki kryminalistycznej, poprzez gromadzenie monografii z dziedziny kryminalistyki, komputerowe opracowanie zasobów bibliotecznych i ich udostępnienie naszym członkom i sympatykom, dążąc do stworzenia placówki dysponującej kompleksowym i w miarę możliwości wyczerpującym zbiorem zarówno krajowej, jak i zagranicznej literatury kryminalistycznej, dostępnej nie tylko w formie książkowej, ale również na informatycznych nośnikach danych.

Pozytywnie odbierana jest w środowisku inicjatywa publikowania na stronie internetowej Towarzystwa informacji o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju i zagranicą, co poza funkcją informacyjną, umożliwia także właściwą koordynację i uzgadnianie terminów realizacji konferencji, sympozjów i innych tego rodzaju spotkań naukowych przez różne instytucje i ośrodki naukowe.

Dalszemu wzmocnieniu aparaturowemu i związanemu z tym rozszerzeniu możliwości badawczych powinny ulec funkcje eksperckie PTK, głównie w zakresie badań dokumentów, badań wieku bezwzględnego i względnego zapisów wykonanych różnymi technikami na podłożu papierowym, badania mikrośladów, narkotyków, badań komputerowych, płyt CD, nagrań video, wypadków komunikacyjnych, daktyloskopii, chemii kryminalistycznej, biologii oraz innych. Realizacji tych zamierzeń powinno sprzyjać doskonalenie metodyk badawczych, zwłaszcza z zakresu badań wieku bezwzględnego i względnego pisma i wykorzystania technik komputerowych do analizy cech grafometrycznych i grafomotorycznych pisma ręcznego, a także wzmocnienie funkcji badawczych Laboratorium Kryminalistycznego Instytutu Kryminalistyki PTK.

Ważnym zadaniem dla władz Towarzystwa powinna być kontynuacja działań wspierających aktywność struktur terenowych na rzecz realizacji celów statutowych Towarzystwa, a także weryfikacja członków zalegających ze składkami. Aktywnie będziemy także wspierać działania i inicjatywy naszych członków pełniących funkcje biegłych, zmierzające do poprawy ich sytuacji zawodowej związanej z niekorzystnymi rozwiązaniami prawnymi i podatkowymi.

Nie jest to pełny katalog dotychczasowych osiągnięć, zamierzeń i planów, które będą realizowane w najbliższej przyszłości, ale ich realizacja nawet w takim zakresie, jaki został przedstawiony w tym sprawozdaniu, daje gwarancję pozytywnego wpływu na rozwój polskiej kryminalistyki.

ZAŁACZNIKI:**Załącznik 1****UCHWAŁA**

Zarządu Głównego i Rady Naukowej
Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego
z dnia 30 stycznia 2018 roku

Na posiedzeniu w dniu **30.01.2018 r.** członkowie Zarządu Głównego i Rady Naukowej PTK podjęli wspólną uchwałę określającą główne kierunki pracy w roku 2018. Przyjęto następujące główne kierunki pracy Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego w 2018 roku:

1/ w obszarze działalności naukowej i popularyzatorskiej:

- organizacja spotkań naukowych połączonych z wykładami i dyskusją;
- przygotowanie wniosków na realizację projektów badawczo rozwojowych (badanie wieku pisma, opracowanie PBK, badania populacyjne cech pisma ręcznego),
- organizacja VII Sympozjum PTK,
- udział przedstawicieli PTK w innych konferencjach i spotkaniach naukowych;
- publikowanie na stronie internetowej Towarzystwa informacji na temat sympozjów, konferencji i innych przedsięwzięć kryminalistycznych organizowanych przez PTK oraz inne instytucje,
- przygotowanie i zamieszczanie na stronie internetowej materiałów popularyzujących różne dziedziny badań kryminalistycznych;

2/ w zakresie działalności wydawniczej:

- wydanie wspólnie z UW kolejnego tomu „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”,
- wydanie I i II tomu Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej (do roku 1979);

3/ w zakresie działalności eksperckiej:

- nadawanie uprawnień ekspertów i rzeczoznawców PTK,
- nadzór nad działalnością Instytutu Kryminalistyki PTK w zakresie standardów wykonywanych ekspertyz,
- podnoszenie standardów i warunków wykonywania ekspertyz, między innymi poprzez doskonalenie metodyki badawczej zgodnie z wynikami zrealizowanych projektów badawczo-rozwojowych;

4/ w zakresie działalności organizacyjnej:

- prowadzenie bieżącej dokumentacji członkowskiej,
- weryfikacja członków PTK zalegających z opłatą składek,
- udzielanie niezbędnej pomocy organizacyjnej merytorycznej i finansowej oddziałom terenowym PTK;

5/ w zakresie działalności szkoleniowej:

- prowadzenie szkoleń dla zainteresowanych instytucji z zakresu badań dokumentów i innych zagadnień kryminalistycznych.

6/ w zakresie innej działalności:

- udział w pracach legislacyjnych dotyczących regulacji prawnych obejmujących zagadnienia mieszczące się w obszarze celów statutowych PTK (przygotowywanie projektów aktów prawnych, opiniowanie, konsultacje itp.),
- reprezentowanie interesów członków PTK i społeczności kryminalistycznej wobec organów władzy i innych instytucji,
- prowadzenie działań na rzecz popularyzacji programu ubezpieczenia odpowiedzialności zawodowej i cywilnej biegłych oraz w zakresie ochrony prawnej związanej z poradami prawnymi, przygotowaniem pism procesowych, zastępstwem procesowym itp.

Zarząd Główny PTK

Załącznik 2**NAJISTOTNIEJSZE UCHWAŁY ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTK W 2017 R.**

Wyciąg 1: Uchwała z dnia 27.01.2017 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przyjęcia głównych kierunków pracy PTK w roku 2017.

Wyciąg 2: Uchwała z dnia 22.06.2017 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego i merytorycznego PTK za rok 2017.

Wyciąg 3: Uchwała z dnia 22.06.2017 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przyjęcia planu finansowego na rok 2018.

Wyciąg 4: Uchwała z dnia 27.10.2017 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie:

- wyboru jury konkursu im. T.Hanauska na „Pracę roku z dziedziny kryminalistyki”,
- przyznania nagród i wyróżnień zgodnie z wnioskiem jury konkursu im. prof. T. Hanauska na „Pracę roku z dziedziny kryminalistyki” zawartym w protokole z posiedzenia jury z dnia 27.10.2017 r.

Zał. 3**ZBIÓR ZASAD ETYCZNYCH
POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO****Zasady ogólne**

1. Obowiązkiem członka Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego jest przestrzeganie zasad etyki ogólnoludzkiej, podstawowych norm moralnych oraz poszanowanie obowiązującego prawa
2. W sytuacjach nieuregulowanych przepisami prawa lub nieujętych w niniejszych zasadach etyki członek PTK powinien kierować się zasadami współzycia społecznego.
3. Członek PTK postępuje uczciwie, honorowo, mając na uwadze godność każdego człowieka.
4. Członek PTK nie może żądać od innych osób należących do stowarzyszenia zachowania sprzecznego z zasadami etycznymi, współzycia społecznego oraz normami statutowymi PTK.
5. Członek PTK nie może usprawiedliwiać lojalnością swego zachowania sprzecznego z zasadami określonymi w niniejszym zbiorze.
6. Członek PTK nie powinien brać udziału w przedsięwzięciach uwłaczających jego godności lub mogących podważyć zaufanie do niego i stowarzyszenia.
7. Członek PTK nie zachowuje się i nie działa na szkodę innych członków i stowarzyszenia.
8. Członka PTK powinna cechować postawa krytyczna, ale nie krytykanctwo.
9. Członek PTK nie pomawia innych, nie kieruje fałszywych oskarżeń, nie rozpowszechnia nieprawdziwych informacji.
10. Członka PTK obowiązuje kultura osobista, dyskrecja i życzliwy stosunek do innych.

Członek PTK a stowarzyszenie

11. Członek PTK uznaje dorobek naukowy, organizacyjny, ekspercki stowarzyszenia jako wspólne dobro.
12. Członek PTK darzy szacunkiem i zaufaniem członków stowarzyszenia, jest dla nich życzliwy, z szacunkiem odnosi się do ich osiągnięć.

13. Członkowie PTK dbają o to, by uznanie za osiągnięcia przypadło temu, komu to się faktycznie należy.
14. Członka PTK obowiązuje uczciwość i lojalność wobec stowarzyszenia, jego władz i członków.
15. Członek PTK dzieli się ze stowarzyszeniem swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym.
16. Członek PTK aktywnie uczestniczy w pracach stowarzyszenia, dba o dobro i honor stowarzyszenia, godnie je reprezentuje i postępuje zgodnie z jego celami i normami statutowymi
17. Członek PTK nie nadużywa logo i nazwy stowarzyszenia, ani faktu przynależności do PTK do celów prywatnych lub sprzecznych z celami stowarzyszenia.

Członek PTK jako ekspert

18. Ekspert PTK unika zachowań, które mogłyby przynieść ujmę jego godności lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności.
19. Ekspert PTK pogłębia systematycznie wiedzę zawodową oraz dba o znajomość przepisów obowiązującego prawa.
20. Ekspert PTK wydaje opinie osobiście, sumiennie, w oparciu o rzetelną wiedzę, badania i doświadczenie.
21. Ekspert PTK opiniuje w terminie, bez zbędnej zwłoki.
22. Ekspert PTK nie uchyla się od konsultacji i pomocy koleżeńskiej w zakresie posiadanych kompetencji.
23. Ekspert PTK zachowuje się taktownie w relacjach z organem procesowym, unika publicznego demonstrowania swego osobistego stosunku do stron procesowych i nie okazuje zażyłości z osobami zatrudnionymi w organach ścigania.
24. Ekspert PTK dba o to, aby krytyka, dyskusja i polemika prowadzone były z poszanowaniem zasad szacunku, rzeczowości i rzetelności.
25. W swej działalności ekspert PTK kieruje się przepisami prawa i zasadami dobrych obyczajów, przestrzega zasad kultury osobistej w relacjach z kolegami
26. Ekspert PTK nie sugeruje się oczekiwaniami zlecniodawcy i nie dopuszcza, aby presja zlecniodawcy lub środowiska wpływała na merytoryczną treść opinii

27. Ekspert PTK podejmuje się opracowania ekspertyz wyłącznie w zakresie swojej specjalności i wyłącznie wtedy, kiedy może oprzeć ją na własnej odpowiednio udokumentowanej wiedzy i doświadczeniu.
28. Ekspert PTK odmawia opracowania ekspertyzy, która miałaby związek z jego interesem osobistym.
29. Ekspert PTK nie wykorzystuje swojej pozycji dla korzyści osobistych.
30. Ekspert PTK nie wykorzystuje na szkodę zleceniodawcy, innych członków stowarzyszenia, osób postronnych, wiedzy mającej związek z wydawanymi ekspertyzami.
31. Ekspert PTK zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w toku wydawanych ekspertyz oraz zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem elektronicznych nośników informacji stosowanych w pracy eksperckiej
32. Ekspert PTK powinien współdziałać w przestrzeganiu zasad etyki, wymagać od innych ekspertów nienagannego zachowania i kierowania się zasadami etyki eksperckiej.
33. Ekspert PTK reaguje na zachowania kolegów naruszających zasady etyki.
34. Ekspert PTK ponosi odpowiedzialność organizacyjną za uchybienie etyce, zgodnie ze statutem PTK.

Członek PTK a społeczeństwo

35. Członkowie PTK w miarę swoich możliwości powinni wykorzystywać swą wiedzę, intelekt i autorytet w praktycznej działalności dla dobra społecznego.
36. Członkowie PTK sprzeciwiają się wykorzystaniu osiągnięć stowarzyszenia do celów propagandowych, sprzecznych z normami statutowymi PTK.
37. Członkowie PTK w życiu zawodowym i publicznym nie powinni sprzeniewierzać się normom etycznym.

Niniejszy Zbiór Zasad Etycznych wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2007 r. na mocy Uchwały nr 01/2007 Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego z dnia 07 grudnia 2007 roku.

Zarząd Główny PTK